

06 januari 2019 - doopdienst

Thema: Het begin van het Markusevangelie en ons begin

Bijbellesing: Markus 1, vers 1 t/m 13

De doop van Emilia en Lizzy, de tijd van het jaar en de Bijbellesing komen vanmorgen heel mooi samen. Markus begint zijn evangelie namelijk met de woorden 'het begin van'. Nu, Lizzy en Emilia, die twee heel kleine meisjes, staan aan het begin van hun leven. En wij met z'n allen staan ook aan een begin, namelijk het begin van het jaar 2019. En nu hebben wij bij de doop van Emilia en Lizzy aan het begin van hun leven... in het begin van dit nieuwe jaar gelezen over *het begin van het Evangelie*, zoals Markus het zelf schrijft. Nu, wat heeft dat begin waar Markus over schrijft, te maken met het begin van het leven van Lizzy en Emilia... en met ons gemeenschappelijke begin van het nieuwe jaar? Dat is het thema van deze preek.

Ik ga eerst met u bekijken wat Markus over dat 'begin van het Evangelie' zegt, wat dat precies inhoudt. En dan brengen wij die verschillende elementen soorten begin, bij elkaar.

Markus begint zijn Evangelie met een paar Bijbelcitaties uit onder andere Jesaja. De profeet Jesaja en ook de profeet Maleachi die door Markus worden geciteerd, vertellen ons over een geweldige toekomst, waarin God zal komen, waarin God zal terugkeren naar Zijn volk. En Gods komst zal, zoals bij elk aanzienlijk koning, aangekondigd en voorbereid worden door een heraut. Er zal een bode verschijnen die Zijn komst zal aankondigen, zodat het volk voorbereidingen kan treffen om de Koning te ontvangen. 'En nu is die tijd begonnen! Dit is het begin! Het begin van het Evangelie. Het begin van het goede nieuws!', zo zegt Markus. Markus vertelt ons dat die tijd, waar de profeten Jesaja en Maleachi over hadden geprofeteerd, nu gekomen is. Want nadat Markus de desbetreffende Bijbelcitaties heeft geciteerd, vertelt hij ons meer over die bewuste heraut die zou komen: Johannes is zijn naam. Johannes de Doper. Hij heeft als heraut bij het volk Israël aangekondigd dat God met Zijn Koninkrijk in aantocht is. En hij heeft het volk op weg geholpen om zich hier op voor te bereiden: hij heeft hen gedoopt, een reinigingsbad laten ondergaan.

Johannes is die stem van de roepende in de woestijn, zoals Jesaja eeuwen geleden schreef. Want Johannes verkondigde en doopte inderdaad... in de woestijn, zo vertelt Markus ons. Ja, om het met woorden van de andere profeet, de profeet Maleachi te zeggen: Johannes is die nieuwe Elia die als heraut zal komen om Gods komst voor te bereiden. 'Kijk maar naar Johannes' kleren', zo lijkt Markus een hint te geven. Johannes is precies zo gekleed als Elia. Johannes had net zo als Elia een mantel van kamelenhaar aan en een leren gordel om zijn middel. Hij is de nieuwe Elia. ... 'Dit is dus het begin! God komt eraan!' Hoor maar wat Johannes aan het begin van het Markusevangelie zegt: 'Na mij komt Hij Die sterker is dan ik, bij Wie ik het niet waard ben neer te bukken om de riem van Zijn sandalen los te maken... Hij komt, Hij Die zo groots is, zo bijzonder, zo verheven... Zelfs het minste slavenwerk, wat een Hebreeuwse slaaf niet eens hoefde te doen, ben ik nog niet eens waard voor Hem te doen, zo horen wij Johannes zeggen.

Markus vertelt dan wel niet over Jezus' geboorte in de stad van koning David... en ook niet over het goud, de wierook en de mirre die de wijzen uit het oosten als blijk van Koninklijke hulde brachten..., maar met deze paar Bijbelcitaties die hij noemt en met het vervolgens schilderen van de persoon van Johannes laat Markus zien waar het tijdens het Kerstfeest ten diepste om gaat: God Zelf is in aantocht! Gods Koninkrijk breekt baan! De heilstijd, de tijd van redding, van herstel, van een nieuw begin... is nu begonnen!

Maar waar zien wij God dan? Waar is die Goddelijke Koning dan Die Johannes heeft aangekondigd en Die in aantocht is? Zie ik Hem in de verte al? Nee, Hij staat achter je in de rij om

Zich ook te laten dopen. ... Dat is het ongekende, onverwachte, niet te bevatten begin: de Koning, de Redder, God Zelf in Zijn Zoon Jezus Christus, staat in de rij om ook die reinigingsdoop van Johannes te ondergaan, die doop die het volk zou moeten helpen om zich voor te bereiden, zich te heiligen om straks hun Koning te kunnen ontmoeten. Waarom staat de Koning daar? ... Daar zal ik straks iets meer over vertellen.

Maar opdat het volkomen helder zal zijn dat deze Jezus die daar in de rij staat inderdaad de toekomstige Koning is, dat Hij de van God gezonden Redder is..., klinkt er nadat Jezus Zich ten doop liet onderdompelen in de Jordaan een stem uit de hemel: 'Gij zijt Mijn geliefde Zoon, in Wie Ik Mijn welbehagen heb!' Als Jezus nog druipt van het water uit de Jordaan, wordt Jezus bevestigd in Zijn missie: Hij is de ware Zoon van God, Hij is door God gezonden om Zijn taak gaan vervullen. Dit is zo'n belangrijk moment..., want op maar heel weinig momenten in de Bijbelse geschiedenis zie je Gods Drievuldigheid, Zijn Drie-eenheid, op één en hetzelfde moment. God verschijnt hier als Vader, Zoon en Heilige Geest. Het is hier niet het moment waarop je eindeloos moet gaan piekeren over hoe het zit met God Die één is en toch drie..., hoe je dat dan moet zien 'Vader, Zoon en Heilige Geest'..., laat dat maar even rusten, buig maar gewoon voor het mysterie dat je hier mag zien: de Vader in de hemel, de Zoon als kwetsbaar mens in het water van de Jordaan... en de Geest als een duif die neerdaalt..., hier verschijnt God in al Zijn grootsheid, God zoals Hij is..., om Zijn geweldige plan te gaan volbrengen voor deze wereld: redding, een nieuw begin. Alles in God is daar op gericht.

God bevestigt Zijn Zoon en zendt Zijn Geest als een duif die uit de hemel neerdaalt. En wat doet dan de Heilige Geest als Hij op Jezus neerdaalt? Vervult Hij Jezus met een heerlijke rust en vreugde? Nee... 'Meteen dreef de Geest Hem uit de woestijn in', zo schrijft Markus. Terwijl al de mensen die zich lieten dopen, gereinigd en hernieuwd naar huis terugkeerden, wordt Jezus vanuit de hemel de woestijn ingestuurd. De leegte, de onherbergzaamheid tegemoet. Waarom dat?

Dat is een bijzonder iets, waar ik even iets bij moet uitleggen. Het heeft vooral te maken met het woord 'uitdrijven'. Jezus werd door de Geest uitgedreven, de woestijn in. *Uitdrijven* is dus een heel negatief woord, het heeft te maken met 'uitwerpen', 'wegsturen', 'de deur wijzen'. Nu, een van de Bijbeluitleggers heeft op een bijzondere overeenkomst gewezen tussen wat hier gebeurt en wat er op een heel belangrijke feestdag van het volk Israël gebeurt. Een feestdag, nou, eigenlijk een boetedag, een dag van inkeer en belijdenis van zonden. Grote Verzoendag, een dag van boete en inkeer en van vreugde en dankbaarheid tegelijkertijd. Op deze dag werd er door het volk Israël belijdenis van hun zonden gedaan. Er werd een offer gebracht om vergeving van zonden te vragen. Een bok werd geslacht en geofferd. Maar... er werd nog iets gedaan. Er werd nog een tweede geitenbok afgezonderd. En daar werd iets heel bijzonders mee gedaan. De priester legde zijn handen op de kop van deze bok, terwijl hij de zonden van zijn volk aan God beleed. Symbolisch werden alle zonden van het volk Israël dus op deze bok gelegd en deze bok werd vervolgens de woestijn in gejaagd. Hij nam de zonden mee de woestijn in... Nu, een bokje zou zeker in de woestijn sterven... Zo werden de zonden van het volk de woestijn in meegenomen..., om nooit meer terug te keren..., want de weggejaagde bok had ze voorgoed meegenomen.

Ziet u de overeenkomsten? Jezus werd uitgedreven, de woestijn. Hij werd de woestijn ingejaagd. Zoals die bok die op Grote Verzoendag de woestijn in werd gejaagd, nadat hij alle zonden op zich had geladen om ze daar te brengen. ..., om de zonden van de mensen weg te dragen.

En dat laat mij dan ook begrijpen wat Jezus daar moest doen in de rij bij Johannes om gedoopt te worden. Jezus stond daar niet in de rij, omdat Hij ook zoveel zonden had en daarvan gereinigd moest worden. Nee, Jezus had geen

zonde. Hij hoefde niet gereinigd te worden. *Jezus wilde gedoopt worden om al die zonden en vuiligheid dat daar in de Jordaan dreef van al die mensen, om dat juist op Zich te nemen.* ... Het is, zoals met die man die op tweede kerstdag hier op de Capelseweg in de sloot sprong om die oudere man te redden die in de sloot was gereden. De redder sprong er niet in om er nog schoner uit te komen dan hij al was..., nee, wat werd hij vies..., maar het betekende wel de redding voor die man in de sloot. Zo ging Jezus de Jordaan in. Niet om schoongewassen te worden. Maar om al die vuiligheid op Zich te nemen... En al die vuiligheid nam Hij mee de woestijn in..., al die zonden, dat falen en die gebreken... om daar voorgoed de mensen van te verlossen.

Ik zou in de preek gaan vertellen wat de doop zo aan het begin van het leven van Emilia en Lizzy... en ons gezamenlijke begin van het nieuwe jaar... wat dat te maken had met dit begin van het Evangelie...

Dopen, dat is: *de weg met Jezus gaan.* Met de Here Jezus de weg gaan, de weg tot een nieuw leven, sterven en opstaan, een nieuw begin... En wat dat inhoudt, dat kan je nu beter begrijpen, nu wij het Bijbelgedeelte, het begin van het Evangelie van Markus, met elkaar zijn doorgelopen. Ik zal het laten zien:

God heeft een nieuw begin gemaakt door Zijn Zoon te zenden, zo begon Markus. Een nieuw begin! Voor Lizzy. Voor Emilia. Voor u, voor mij. Voor deze wereld, waarin zoveel gebeurd, waarvan de grootouders wel eens denken 'in wat voor wereld moeten mijn kleinkinderen opgroeien?'..., deze wereld is niet opgegeven en hopeloos verloren, maar heeft met het eerste Kerstfeest in Bethlehem een nieuw begin ontvangen. 'Zo lief heeft God de wereld gehad! In deze wereld, waarin wij ons soms zo onveilig voelen, zo onzeker, zo onbestemd..., mogen wij daarom ondanks alles en door alles heen leven met hoop... En dat mogen wij als gemeente dat ook aan onze jongste generatie, aan de kinderen, doorgeven: God heeft niet losgelaten! God laat niet los het werk van Zijn handen! God heeft een plan met deze wereld! Een plan van oordeel en genade. Van recht en redding. Het begin van het Evangelie. Ook voor jou!

Jezus is in deze wereld gekomen. Hij is de allerhoogste Koning Die achteraan in de rij aansloot... om die weg van ons mensen te gaan, zo vertelde Markus verder. Nu, ook dat moet je aan Lizzy en Emilia vertellen: wij mogen door de doop verbonden zijn met Hem, Die voor ons in het water van de Jordaan ten onder is gegaan. Hij is onze weg gegaan. Elke stap die wij in het leven zetten, de eerste stapjes straks, tot de laatste stap..., heeft Hij op Zich genomen. En dat mogen wij aan het begin van het nieuwe jaar ook elkaar vertellen: elke stap die wij zullen zetten in het nieuwe jaar..., hoe de weg dit jaar ook zal gaan, ik weet het niet, maar wij mogen gaan in Jezus' voetsporen. Hij is ons voorgegaan. Wij mogen Jezus volgen. Ga niet alleen door het leven. Hij wilde onze weg tot Zijn weg maken. En Zijn weg, laat dat onze weg zijn. ... Jezus is in die rij bij de Jordaan gaan staan. Om onze weg te gaan. Uw weg. Jouw weg.

En Jezus is in die Jordaan *onder water gegaan.* Niet om gereinigd en geheiligd te worden. Maar om de onreinheid van mij op Zich te nemen. Wat een mooie belofte voor Lizzy en Emilia en voor alle andere kinderen: zij zullen, als hen de tijd wordt gegeven, straks al lerende opgroeien. Maar ze zullen ook gaan ontdekken dat er in ons menselijk binnenste iets heel donkers schuilt, de zonde waar wij ons leven lang tegen te vechten hebben. Zij zullen verkeerde verlangens, onzuivere gedachten, vooroordelen, angsten waardoor men zich laat leiden, ontdekken bij zichzelf. Zij zullen gaan ontdekken dat er op de wereld zo gruwelijk veel onrecht is wat wij elkaar aandoen. Dat wij het maar niet voor elkaar krijgen om voor elkaar te zorgen en deze wereld voor elkaar leefbaar te maken. Zij zullen soms teleurgesteld raken in zichzelf. Zich machteloos voelen, of boos op zichzelf voelen

worden. Of misschien soms wel overmoedig, of de verkeerde dingen willen wegstoppen. Zij zullen soms misschien God gaan vergeten, of veel te makkelijk over het leven en het geloof gaan denken. ... Jezus is gekomen om al die zonden die het water van de Jordaan zo troebel maken, op Zich te nemen... en weg te dragen. Wat heerlijk om je kind te mogen vertellen dat God een God is Die vergeeft. Wat heerlijk dat je aan je kind mag vertellen dat God dieper ziet dan ons falen, dan onze onzuiverheid en die donkere dingen in ons binnenste. Hij heeft dat alles van ons opgenomen... en weggedragen... weggedragen de woestijn in. Wij hoeven er niet meer aan vast te zitten. Wij mogen deze dingen aan God belijden en vervolgens achter ons laten..., want de Here Jezus heeft dat alles weggedragen..., de woestijn in... om nooit meer terug te zien. Voor u en mij.

Het begin van het Evangelie van Markus vertelt ons wat dit moment van de doop aan het begin van het leven van Emilia en Lizzy heeft te betekenen. Het betekent: met de Heer gestorven en weer op gestaan. Jezus heeft ons leven op Zich genomen en Zijn leven mag voor altijd ons leven zijn. Jezus, de Koning is gekomen. ... Hij stond voor ons in de rij. ... Hij ging voor ons het water van de Jordaan door. ... Hij liet Zich voor ons uitdrijven, de woestijn in. ... Het werk van de Vader, de Zoon en de Geest... om u en mij te redden en ons een leven met Hem te verbinden.

Nog één ding over die woestijn... Markus schrijft als laatste zin: 'en Hij (Jezus) was daar bij de wilde dieren. En de engelen dienden Hem.' ... Er zijn heel wat verklaringen wat dit heeft te betekenen. Laten die wilde dieren iets zien van hoe naar het in de woestijn voor Jezus moet zijn geweest? Een tijd van angst en dreiging? Ik denk dat het juist het tegenovergestelde is. Ik zie iets terug van de eerste mens, van Adam, zoals het eerste Bijbelboek Genesis ons over hem vertelt. Adam mocht alle dieren een naam geven, zo vertrouwd was hij met de dieren. Maar daarna is het misgegaan, na Adam's ongehoorzaamheid aan God. De dieren werden een bedreiging voor Adam... en de engelen bewaakten het paradijs zodat Adam niet meer zou kunnen terugkeren naar die prachtige tuin die God aan de mens had geschonken. Adam verblijf op de aarde zou van nu af aan een zwaar bestaan betekenen. ... En wat zie je nu bij de Heere Jezus? De wilde dieren zijn gewoon om Hem heen... en de engelen, de vroegere bewakers van het paradijs, dienden Jezus. De woestijn lijkt hier haast tot een stukje paradijs geworden. Jezus is dus echt de Koning! De Machthebber. De Overwinnaar van het kwaad, onze Redder! Nu komt Psalm 91 in vervulling die wij hebben aan het begin van de dienst hebben gezongen over de engelen die ons zullen dienen en beschermen en de leeuw en de slang (de wilde dieren) die ons geen angst hoeven in te boezemen. Nu, zou je ook dit laatste stukje uit het begin van het Markus-evangelie met Lizzy en Emilia delen? Zullen wij als gemeente ook dit laatste stukje vertellen, als wij aan onze jongeren de betekenis van de doop uitleggen? De doop betekent dat wij niet bang hoeven te zijn voor al de leeuwen en beren op onze weg. De doop betekent dat wij niet een prooi hoeven te zijn van onze angsten en zorgen. Want Jezus heeft alle macht. Hij zendt de engelen uit om te dienen. De doop betekent: je mag bij Hem veilig zijn. Je mag leven uit Zijn vergeving en Zijn bescherming. Zijn genade voor heel je leven.

Wat heerlijk als dit over het begin van je leven wordt uitgesproken, ook al kan je er nog geen woord van begrijpen. Wat heerlijk als je deze boodschap het nieuwe jaar in mag nemen. Geef je leven aan de Here Jezus. En laat Zijn leven jouw leven zijn. Je mag leven uit Zijn vergeving en bescherming. Zijn genade en liefde voor heel je leven lang. Wat een geweldig begin!